

ENDOGENI POKRETI

ENDOGENI POKRETI I OBLICI

- **ENDOGENI POKRETI** nastaju kao posljedica djelovanja gravitacije i toplinske energije Zemljine unutrašnjosti
- formiraju se različiti reljefni oblici na kori i površini Zemlje
- **OBLICI RELJEFA NASTALI ENDOGENIM POKRETIMA:**
  - slojevi
  - bore (proces boranja)
  - rasjedi (proces rasjedanja)
  - navlake (proces navlačenja)

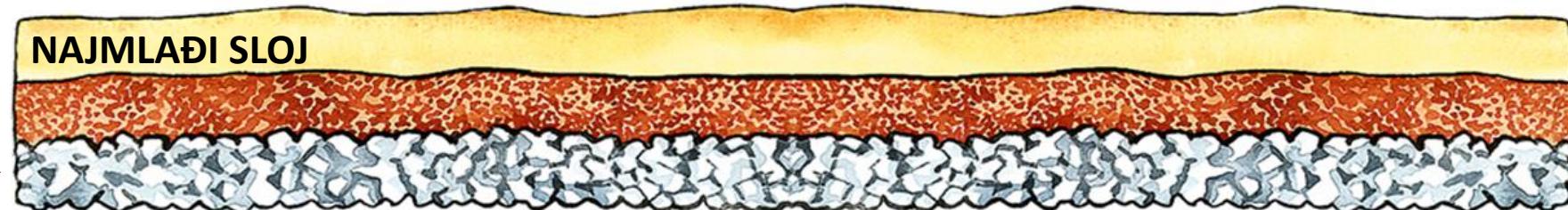
SLOJEVI

- **SLOJ** je više ili manje kompaktna nakupina minerala obrubljena dvjema plohama
  - slojevi imaju oblik leće jer je taloženje jače na sredini nego na rubovima sloja
  - slojevi su uglavnom horizontalni, a mlađi slojevi se nalaze iznad starijih
  - endogenim pokretima stariji slojevi se mogu naći iznad mlađih – **inverzni** (obrnuti) raspored slojeva

MLAĐI SLOJEVI

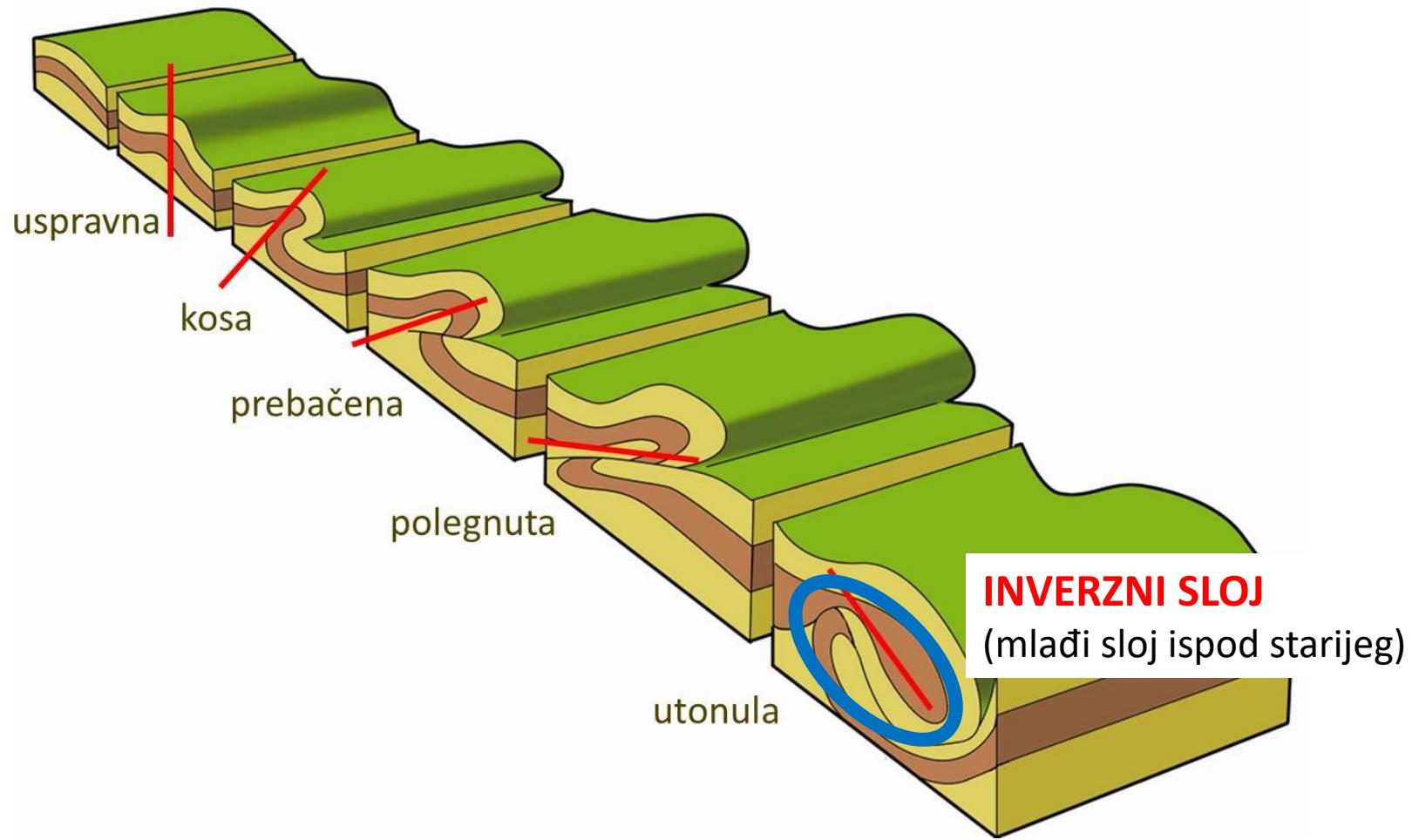
NAJMLAĐI SLOJ

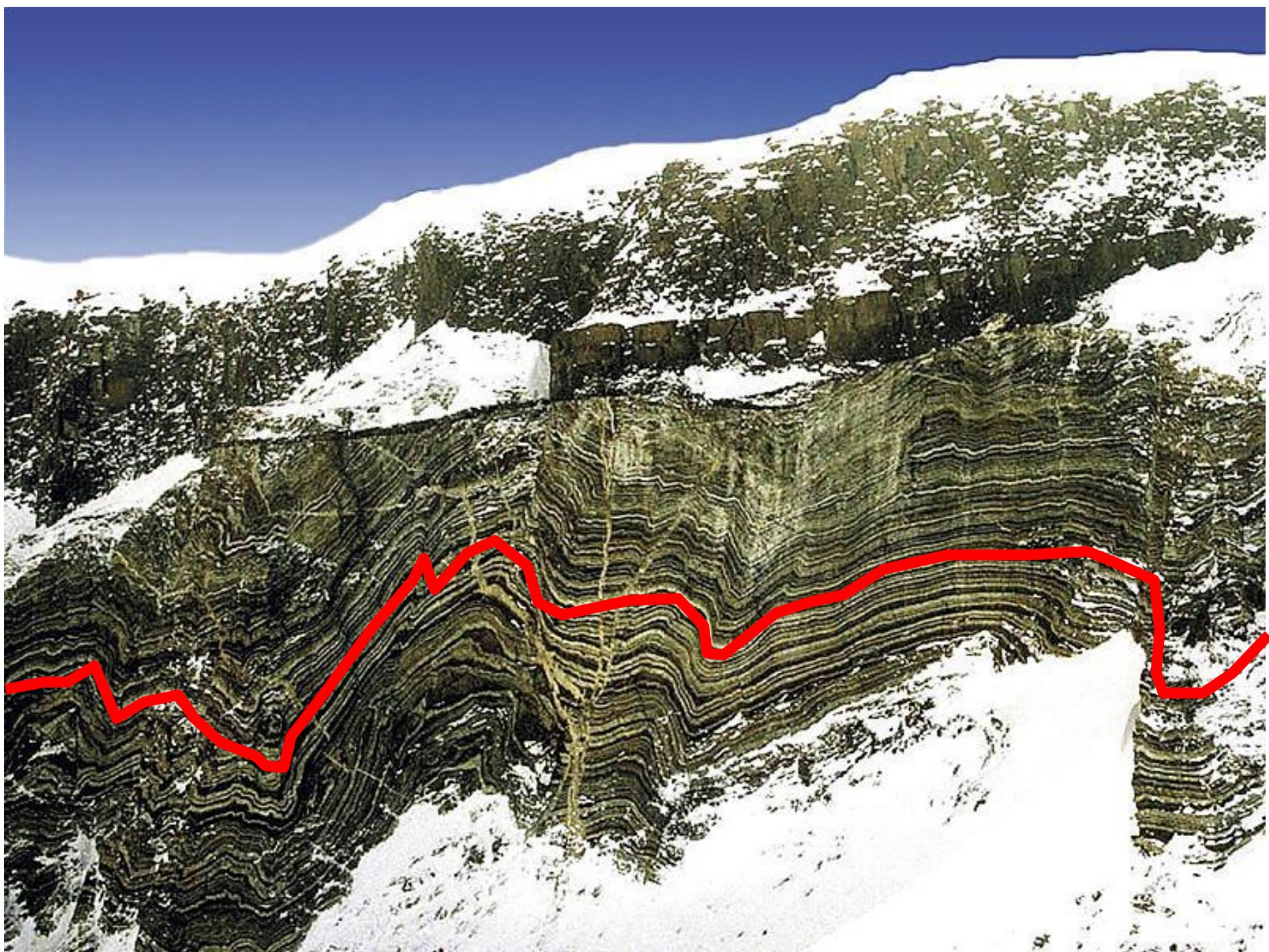

STARJI SLOJEVI

BORE

- **BORE** su dijelovi litosferne ploče nastali valovitim iskrivljavanjem slojeva do kojih je došlo endogenim pokretima
- u prirodi su rijetko neporemećene bore, pa postoje uspravne, kose, prebačene, polegnute i utonule bore

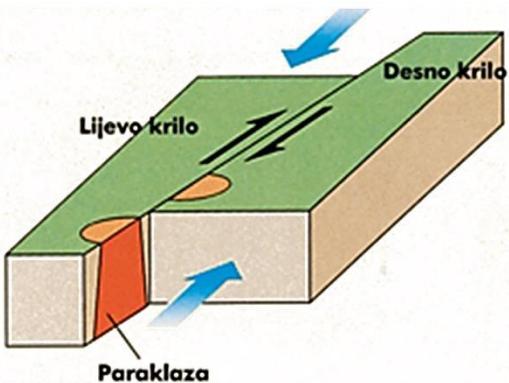

RASJEDI

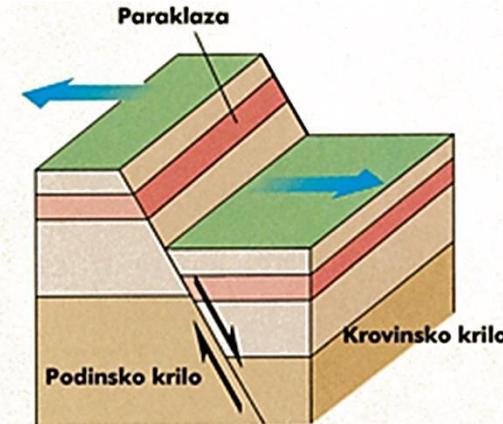
– **RASJEDI** nastaju izdizanjem, spuštanjem ili uzdužnim pomicanjem dijelova kore duž rasjedne pukotine (paraklaze)

- posljedica su djelovanja unutrašnjih (endogenih) sila
- rasjed se sastoji od **dva krila i rasjedne pukotine** (paraklaze)
- vrste rasjeda: horizontalni, normalni i reversni

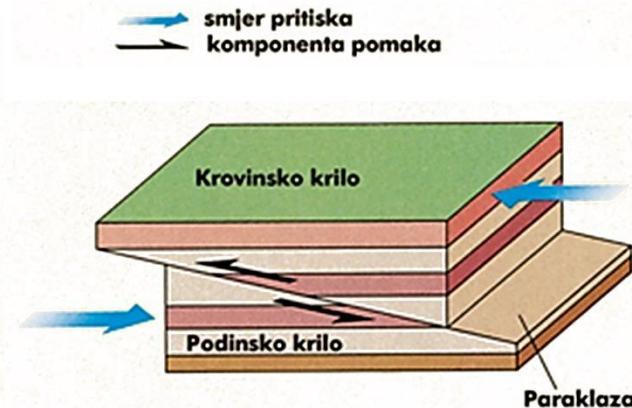
HORIZONTALNI

NORMALNI

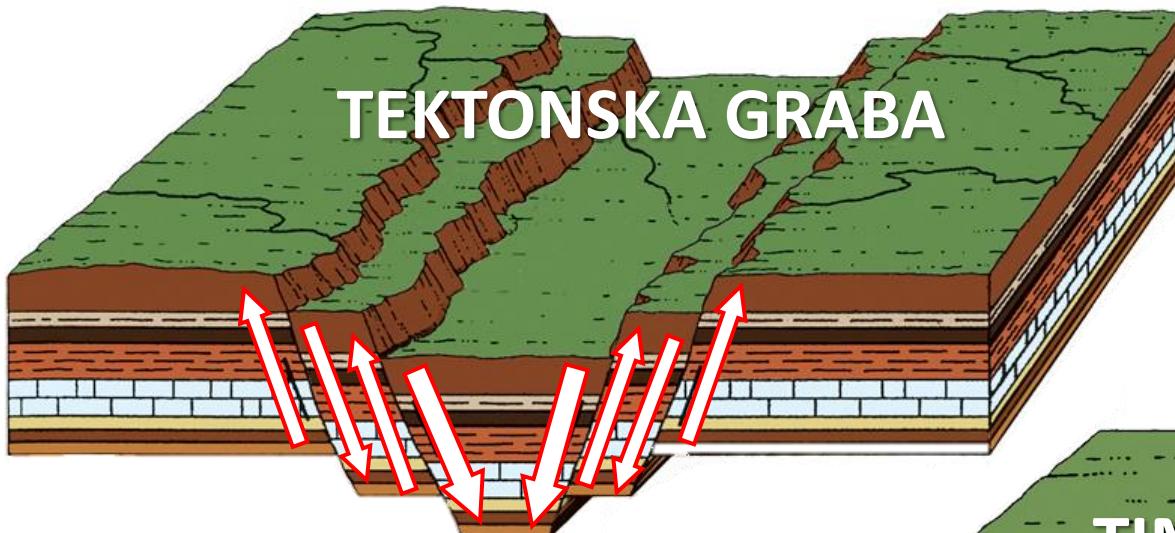

REVERSNI

RASJEDI

- **TEKTONSKA GRABA** – nastaje spuštanjem zemljišta između dva ili više usporednih rasjeda
- **TIMOR ili HORST** – nastaje stepeničastim izdizanjem središnjeg dijela terena u odnosu na rubne dijelove

Schwarzwald - horst

Gornjorajnska nizina - tektonska graba

NAVLAKE

- NAVLAKE nastaju kad se tereni koji su bili jedan do drugoga nađu jedan na drugome kao posljedica jakog rasjedanja i snažnih bočnih tlakova
  - česta pojava u Alpama

